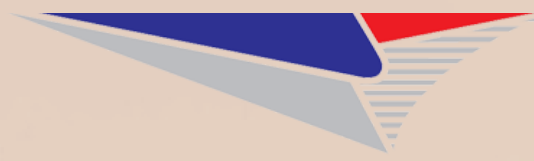

THAILAND POST

ไปรษณีย์ไทย
THAILAND POST

รายงาน
การบริหารความเสี่ยงการทุจริต
ของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
ประจำปี 2563

กระบวนการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง

THAILAND POST
ไปรษณีย์ไทย

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ ปณท ประจำปี ๒๕๖๓

➤ กระบวนการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง กระบวนการในการจัดการ ระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และควบคุมความเสี่ยง ลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริต การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบนหรือลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

➤ วัตถุประสงค์

- ก) เพื่อให้ ปณท มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ
- ข) เพื่อใช้เป็นกลไกในการดำเนินงาน การกำกับติดตาม และประเมินผลด้านการป้องกันการทุจริตของ ปณท
- ค) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร

➤ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตามคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ท. จำแนกประเภทความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติหรืออนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ในปี ๒๕๖๓ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดให้ระดับกระทรวง กรม (Function) ทุกหน่วยงานทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานละ ๑ กระบวนงาน ที่มีความเสี่ยงสูง ตามประเภทความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน ในด้านใดด้านหนึ่งดังกล่าวข้างต้น ซึ่ง ในปี ๒๕๖๓ ปณท ประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐในกระบวนงาน “การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง”

➤ **ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ ปณท มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้**

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

เป็นขั้นตอนการค้นหาและระบุเหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น (เฉพาะเหตุการณ์ทุจริต) แล้วมีผลกระทบต่อองค์กรในด้านต่าง ๆ โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากขั้นตอนการปฏิบัติงานในกระบวนการเบิกจ่ายเงินค่ารับรองเพื่อระบุความเสี่ยงการทุจริตของ ปณท โดยทำการระบุความเสี่ยงจากการค้นหารูปแบบพฤติกรรมและการนำข้อมูลความผิดพลาดจากการตรวจพบของผู้ตรวจสอบภายในมาพิจารณาประกอบการ ระบุความเสี่ยงการทุจริตอันนำไปสู่ขั้นตอนการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงในการทุจริตที่ตรงประเด็น และมีประสิทธิภาพ

๒. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

เป็นขั้นตอนการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดจากความเสี่ยง ทั้งนี้ ปณท ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คะแนน	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
สูงมาก	๕	>๕๐ - ๑๐๐%	มีโอกาสเกิดขึ้นมากที่สุด
สูง	๔	>๔๐ - ๕๐%	มีโอกาสเกิดขึ้นมาก
ปานกลาง	๓	>๓๐ - ๔๐%	มีโอกาสเกิดขึ้นปานกลาง
น้อย	๒	>๒๐ - ๓๐%	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย
น้อยมาก	๑	๐-๒๐%	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย
๔	สูง	ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม (Financial)
๓	ปานกลาง	ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/กลุ่มเป้าหมาย (Customer/User)
๒	น้อย	ผลกระทบต่อกระบวนการงานภายใน (Internal Process)
๑	น้อยมาก	มีผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth

ตารางจัดค่าระดับความเสี่ยง (Risk Matrix/Degree of risk)

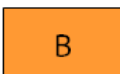
ค่าคะแนนผลกระทบจากความเสียหาย (Impact)	5	B 1x5 = 5	B 2x5 = 10	B 3x5 = 15	A 4x5 = 20	A 5x5 = 25	A	- ความเสี่ยงสูงมาก - อันตรายอาจเกิดขึ้นทันที - ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน
	4	B 1x4 = 4	B 2x4 = 8	B 3x4 = 12	A 4x4 = 16	A 5x4 = 20	B	- ความเสี่ยงสูง - มีอันตราย - ต้องเร่งวางแผนควบคุม
	3	D 1x3 = 3	D 2x3 = 6	D 3x3 = 9	C 4x3 = 12	C 5x3 = 15	C	- ความเสี่ยงปานกลาง - มีอันตราย - ต้องเฝ้าระวัง
	2	D 1x2 = 2	D 2x2 = 4	D 3x2 = 6	C 4x2 = 8	C 5x2 = 10	C	- ความเสี่ยงต่ำ
	1	D 1x1 = 1	D 2x1 = 2	D 3x1 = 3	C 4x1 = 4	C 5x1 = 5	D	
	x	1	2	3	4	5		
ค่าคะแนนโอกาสเกิดความเสี่ยง (Likelihood)								

Risk Boundary

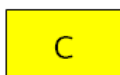
Risk Appetite

ระดับความเสี่ยงสูงมาก (โอกาสเกิดบ่อยมาก - ผลกระทบรุนแรงมากที่สุด)
- ระดับความเสี่ยงสูงมาก จะต้องมีการกำหนดมาตรการในการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมทันที พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบและกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน

ระดับความเสี่ยงสูง (โอกาสเกิดบ่อย - ผลกระทบรุนแรงมาก)
- ระดับความเสี่ยงสูง จะต้องจัดการความเสี่ยงเพื่ออยู่ในระดับที่ยอมรับได้ พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบและกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน โดยมีระดับความสำคัญในการดำเนินงาน หรือ การจัดสรรงบประมาณน้อยกว่าระดับความเสี่ยงสูงมาก

ระดับความเสี่ยงปานกลาง (โอกาสเกิดค่อนข้างบ่อย - ผลกระทบรุนแรง)
- ระดับความเสี่ยงปานกลาง จะต้องมีการควบคุมโดยกำหนดผู้รับผิดชอบและกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน เพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป

ระดับความเสี่ยงต่ำ (โอกาสเกิดน้อย - ผลกระทบไม่รุนแรง)
- ระดับความเสี่ยงต่ำ หากเป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการเพิ่มเติมใด ๆ

๓. การตอบสนองความเสี่ยง

เมื่อความเสี่ยงได้รับการระบุและประเมินระดับความรุนแรงแล้ว ต้องหาวิธีการตอบสนองความเสี่ยง โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และความคุ้มค่าในการบริหารความเสี่ยงด้วยหลักการตอบสนองความเสี่ยง ได้แก่

- การยอมรับ : Take (หรือ Accept) คือ การยอมรับความเสี่ยงเนื่องจากอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ เป็นต้น
- การลดความเสี่ยง : Treat (หรือ Reduce) คือ การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสเกิดหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การกำหนดมาตรการบริหารความเสี่ยงเพิ่มเติมจากมาตรการควบคุมภายในที่มีอยู่เดิม เป็นต้น
- การหาผู้ร่วมรับความเสี่ยง : Transfer (หรือ Share) คือ การร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบกับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง เช่น การทำประกันภัย การเข้าร่วมทุน การเป็นพันธมิตรร่วมค้า และการให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการแทน เป็นต้น
- การหลีกเลี่ยง : Terminate (หรือ Avoid) คือ การดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น ขายหน่วยธุรกิจหรือตัดสินใจไม่ดำเนินการในกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง เป็นต้น

๔. การติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

เป็นขั้นตอนเพื่อติดตามผลการดำเนินการว่าวิธีการ/มาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่มีอยู่มีความเหมาะสมเพียงพอ และเป็นผลดีสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับ ปณท จะติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงการทุจริต โดยเฉพาะขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีสถานะความเสี่ยงสูง ถึงสูงมาก นำมาจัดทำมาตรการให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์หรือการประเมิน และตรวจสอบว่ามาตรการหรือแนวทางการป้องกันที่บังคับใช้ในปัจจุบันว่าดี พอใช้ หรืออ่อน กรณีมาตรการที่มีอยู่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต้องกำหนดมาตรการเพิ่มเติมโดยการประเมินผล แนวทางพิจารณาดังนี้

ดี : การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินการไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

พอใช้ : การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

อ่อน : การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผลการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

๕. การรายงาน

ปณท มีการรายงานความคืบหน้าและผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๓ ต่อศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ศปท.ดส.) ซึ่งเป็นผู้รวบรวมจัดส่งรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไปยังสำนักงาน ป.ป.ท. พร้อมทั้งส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ word ทาง E-Mail : policyacc@gmail.com ตามกรอบระยะเวลาการรายงาน ดังนี้

รอบที่ ๑ ภายในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ (แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต)

รอบที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ (ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต)

โดยรายงานในแบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.pacc.go.th ในหัวข้อการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) /เอกสารดาวน์โหลด

➤ ผลการดำเนินงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของ ปณท ประจำปี ๒๕๖๓

ในปี ๒๕๖๓ ปณท ได้คัดเลือกประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐในกระบวนการงาน “การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง” มาบริหารความเสี่ยงการทุจริต จำนวน ๑ กระบวนการ โดยการนำข้อมูลจากการลงโทษทางวินัย/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมีประเด็นข้อคำถามในหลายกระบวนการที่ยังมีการถือปฏิบัติไม่ถูกต้อง มาประกอบการคัดเลือกกระบวนการประเมิน ซึ่ง “การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง” มีจำนวนการกระทำผิดสูง อีกทั้งข้อมูลเรื่องร้องเรียนการทุจริตในภาครัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๕๕ - กรกฎาคม ๒๕๖๑ พบว่า ยังมีความผิดเกี่ยวกับการใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่นอยู่ใน ๔ อันดับแรกและความไม่โปร่งใสในการเบิกจ่ายงบประมาณอยู่ใน ๖ อันดับแรกของปัญหาการทุจริตในภาครัฐวิสาหกิจที่ต้องได้รับการแก้ไข ประกอบกับข้อมูลจาก EIU (The Economist Intelligence Unit) พบว่า ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยต้องเผชิญกับความเสี่ยงการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้อง โดยควรเร่งพัฒนาให้รัฐวิสาหกิจ มีการใช้จ่ายงบประมาณที่โปร่งใส่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น (ที่มา : คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตในภาครัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๔ ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ๓ ฝ่าย ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๕๔ แห่ง ซึ่งจัดทำโดยสำนักงาน ป.ป.ท.) และได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อระบุความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งผลการระบุความเสี่ยงการทุจริตของ ปณท ประจำปี ๒๕๖๓ จากกระบวนการเบิกจ่ายเงินค่ารับรองมีดังนี้

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
			Know Factor	Unknown Factor
๑.	การพิจารณาค่าใช้จ่ายให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การรับรอง	อาจมีการเชิญผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าร่วมรับรอง ทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงเกินความจำเป็น ส่งผลให้ ปณท เสี่ยงงบประมาณที่สูงขึ้น		✓
๒.	การพิจารณาวางเงินเบิกจ่าย ฯ	อาจมีการเบิกจ่ายเงินค่ารับรองที่สูงกว่ายอดใช้จ่ายจริง โดยนำเงินส่วนต่างไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้องส่งผลให้ ปณท เสี่ยงงบประมาณเกินจริง		✓
๓	การจัดหาสิ่งของมอบให้แก่บุคคลผู้ได้รับการรับรอง	อาจมีการจัดหาสิ่งของจริง แต่มีได้นำไปมอบให้กับผู้ที่ได้รับการรับรองแต่อย่างไรก็ตามโดยนำไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง ส่งผลให้ ปณท สูญเสียงบประมาณ		✓
๔	การเบิกจ่ายหลักฐานหรือเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง	อาจไม่ปรากฏหลักฐาน/เอกสาร การเบิกจ่าย เงินค่ารับรอง เช่น หลักฐานว่ารับรองลูกค้า หรือบุคคลภายนอกรายใด ทำให้การอนุมัติ เบิกจ่ายฯ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ส่งผลให้ ปณท สูญเสียงบประมาณ	✓	
๕	การควบคุมดูแลการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจไม่ถือปฏิบัติในการควบคุมดูแลการเบิกจ่ายเงินค่ารับรองของหน่วยงานในกำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ เป็นช่องทางในการทุจริต ส่งผลให้ ปณท สูญเสียงบประมาณ		✓

และมีผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสรุปได้ดังนี้

ตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ความเสี่ยง	ค่าระดับความเสี่ยงที่ค้นพบครั้งแรก	มาตรการควบคุมที่มีอยู่	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ค่าระดับความเสี่ยงคงเหลือ	แผนบริหารความเสี่ยง
๑.	อาจมีการเชิญผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าร่วมรับรอง ทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงเกินความจำเป็น ส่งผลให้ ปณท เสี่ยงงบประมาณที่สูงขึ้น	๔x๒=๘	๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๒) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยภาษีเงินได้ ๒. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ ๓. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๐) ๔. บันทึกที่ ปณท กง.(วง)/๘๓๖๘ ลว.๙ ก.ย. ๒๕๕๘ เรื่อง ขอความร่วมมือในการตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงิน	✓		๑x๑=๑	-
๒.	อาจมีการเบิกจ่ายเงินค่ารับรองที่สูงกว่ายอดใช้จ่ายจริง โดยนำเงินส่วนต่างไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง ส่งผลให้ ปณท เสี่ยงงบประมาณเกินจริง	๔x๓=๑๒	๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๒) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยภาษีเงินได้ ๒. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ ๓. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๐) ๔. บันทึกที่ ปณท กง.(วง)/๘๓๖๘ ลว.๙ ก.ย. ๒๕๕๘ เรื่อง ขอความร่วมมือในการตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงิน	✓		๑x๑=๑	-
๓.	อาจมีการจัดหาสิ่งของจริง แต่มิได้นำไปมอบให้กับผู้ที่ได้รับการรับรองแต่อย่างใด โดยนำไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง ส่งผลให้ ปณท สูญเสียงบประมาณ	๓x๔=๑๒	๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๒) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยภาษีเงินได้ ๒. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ ๓. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๐) ๔. บันทึกที่ ปณท กง.(วง)/๘๓๖๘ ลว.๙ ก.ย. ๒๕๕๘ เรื่อง ขอความร่วมมือในการตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงิน	✓		๑x๒=๒	-

ลำดับ	ความเสี่ยง	ค่าระดับความเสี่ยงที่ค้นพบครั้งแรก	มาตรการควบคุมที่มีอยู่	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ค่าระดับความเสี่ยงคงเหลือ	แผนบริหารความเสี่ยง
๔.	อาจไม่ปรากฏหลักฐาน/เอกสารการเบิกจ่าย เงินค่ารับรอง เช่น หลักฐานว่ารับรองลูกค้า หรือบุคคลภายนอกรายใด ทำให้ การอนุมัติ เบิกจ่ายฯ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ส่งผลให้ ปณท สูญเสียบประมาณ	๔x๔=๑๖ 	๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๒) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยภาษีเงินได้ ๒. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ ๓. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๐) ๔. บันทึกที่ ปณท กง.(วง)/๘๓๖๘ ลว.๙ ก.ย. ๒๕๕๘ เรื่อง ขอความร่วมมือในการตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงิน		✓	๔x๓=๑๒ 	มาตรการ ออกบันทึก แจ้งแนวทาง ปฏิบัติการ เบิกจ่ายเงิน ค่ารับรอง
๕.	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจไม่ถือปฏิบัติ ในการควบคุมดูแลการเบิกจ่ายเงิน ค่ารับรองของหน่วยงานในกำกับ ดูแลอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ เป็นช่องทาง ในการทุจริต ส่งผลให้ ปณท สูญเสียบประมาณ	๓x๔=๑๒ 	๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๒) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยภาษีเงินได้ ๒. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ ๓. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๐) ๔. บันทึกที่ ปณท กง.(วง)/๘๓๖๘ ลว.๙ ก.ย. ๒๕๕๘ เรื่อง ขอความร่วมมือในการตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงิน	✓		๑x๑=๑ 	-

การจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง

ผลกระทบ (Impact)	๕					
	๔					
	๓				๔	
	๒	๓				
	๑	๑ ๒ ๕				
		๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

Heat Map แสดงค่าระดับความเสี่ยงคงเหลือของความเสี่ยงการทุจริต

จากการประเมินความเสี่ยงตามตารางข้างต้นจะเห็นว่า มีเพียงความเสี่ยงในลำดับที่ ๔ “**อาจไม่ปรากฏหลักฐาน/เอกสารการเบิกจ่าย เงินค่ารับรอง เช่น หลักฐานว่ารับรองลูกค้า หรือบุคคลภายนอกรายใด ทำให้การอนุมัติ เบิกจ่ายฯ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ส่งผลให้ ปณท สูญเสียงบประมาณ**” ยังมีค่าระดับความเสี่ยงคงเหลืออยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีอันตรายและต้องเฝ้าระวัง ดังนั้นจึงได้กำหนดมาตรการบริหารความเสี่ยงเพิ่มเติมโดยการออกบันทึกแจ้งแนวทางปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง เพื่อแจ้งให้หน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพิ่มความระมัดระวังและดำเนินการด้วยความถูกต้องตามระเบียบ คำสั่ง และบันทึกสั่งการที่กำหนดโดยเคร่งครัดก่อนการเบิกจ่ายเงินทุกครั้ง แต่อย่างไรก็ดี ปณท จะได้ติดตามประเมินผลมาตรการบริหารความเสี่ยงตามที่กำหนดและจะได้รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตต่อศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ศปท.ดส.) ต่อไป (รอบที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต) อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นหรือความเชื่อมั่นในการดำเนินงานอย่างสมเหตุสมผลแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรว่า ปณท จะป้องกันการทุจริตเชิงรุกเพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบในองค์กรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องไป

การบริหารความเสี่ยงการทุจริต

➤ การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง คู่มือการประเมิน ฯ คู่มือการปฏิบัติงานและบันทึกสั่งการที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร ปณท ได้ร่วมกับฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องร่วม Work Shop ระดมสมองระบุความเสี่ยงการทุจริต ในกระบวนการ “การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง” จำนวน ๕ ความเสี่ยง (ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor))

➤ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

นอกจาก ปณท ได้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเบิกจ่ายเงินค่ารับรองแล้ว ยังมีการกำหนดมาตรการควบคุม รวมทั้งได้แจ้งเวียนให้ผู้ปฏิบัติงานรับทราบถือปฏิบัติ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๒) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยภาษีเงินได้
 - กำหนดหลักเกณฑ์ของค่าใช้จ่ายที่ถือว่าเป็นค่ารับรอง
 - กำหนดเรออัตราค่าสิ่งของที่ให้แก่บุคคลซึ่งได้รับการรับรองหรือรับบริการ
 - กำหนดบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่อนุมัติหรือสั่งจ่ายค่ารับรอง หรือค่าบริการ
 - กำหนดหลักฐานของผู้รับสำหรับเงินที่จ่ายเป็นค่ารับรองหรือเป็นค่าบริการ
 - กำหนดกรอบระยะเวลาบัญชี
๒. นโยบายการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด พ.ศ.๒๕๖๑ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พ.ย. ๒๕๖๐
 - กำหนดให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานไม่ให้หรือไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย รวมทั้งไม่ยินยอมให้บุคคลในครอบครัวให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดกับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่
๓. ประกาศ ปณท เรื่อง เจตจำนงในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรรมการผู้จัดการใหญ่ ประกาศ ณ วันที่ ๓ ม.ค. ๒๕๖๑
 - ปณท มุ่งมั่นและให้ความสำคัญกับการป้องกัน ต่อต้านและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมาย นโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ช.
 - แสดงถึงการให้ความสำคัญของผู้บริหารสูงสุดของ ปณท มีความตระหนัก ตั้งใจจริงและให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 - เน้นการดำเนินธุรกิจ การบริหารอย่างมีคุณธรรม โปร่งใส และน่าเชื่อถือต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้หลักการและแนวทางของการกำกับดูแลที่ดีในหน่วยงาน (Corporate Governance)
๔. แผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ ปณท (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)
 - ๖ ยุทธศาสตร์ ๑๘ กลยุทธ์ และ ๓๐ แนวทาง/มาตรการ
 - ฝ่ายงานที่รับผิดชอบในแต่ละแนวทาง/มาตรการ รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะให้ ปณท ปีละ ๒ ครั้ง

๕. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙
 - เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินค่ารับรองของ ปณท มีหลักเกณฑ์วิธีการ และแนวทางปฏิบัติเป็นไปตามความเหมาะสม ยึดหลักความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้
๖. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐)
 - เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินค่ารับรองของ ปณท มีหลักเกณฑ์วิธีการ และแนวทางปฏิบัติเป็นไปตามความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงปรับปรุงอัตราเงินค่ารับรองของหัวหน้าที่ทำการ อัตราเงินค่ารับรองและอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายค่ารับรอง
๗. บันทึกที่ ปณท กง.(วง)/๘๓๖๘ ลว.๙ ก.ย. ๒๕๕๘ เรื่อง ขอความร่วมมือในการตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงิน
 - มีการทักท้วงกระบวนการเบิกจ่ายเงินค่ารับรองหัวหน้าที่ทำการที่ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติไม่ถูกต้อง เช่น เบิกเกินสิทธิ ไม่ระบุว่าเป็นที่ทำการกลุ่มใด การจัดทำ บสค-๖๐ ไม่ถูกต้อง ไม่แสดงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เดือนที่เบิกจ่ายไม่ตรงกับเดือนที่ออกใบเสร็จรับเงิน
 - มีการกำชับเน้นย้ำการปฏิบัติที่ถูกต้องในขั้นตอนที่ปฏิบัติผิดพลาดเพื่อเพิ่มความระมัดระวังและดำเนินการด้วยความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้องตามระเบียบ คำสั่ง และบันทึกสั่งการอย่างเคร่งครัด

➤ ภาพรวมการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ในการปฏิบัติงานกระบวนการ “เบิกจ่ายเงินค่ารับรอง” พบว่า ในขั้นตอนการเบิกจ่ายหลักฐานหรือเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง ความเสี่ยงการทุจริต : อาจไม่ปรากฏหลักฐาน/เอกสาร การเบิกจ่าย เงินค่ารับรอง เช่น หลักฐานว่ารับรองลูกค้า หรือบุคคลภายนอก รายใด ทำให้การอนุมัติ เบิกจ่ายฯ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ส่งผลให้ ปณท สูญเสียงบประมาณ มีค่าความเสี่ยงการทุจริตระดับความเสี่ยงปานกลาง กล่าวคือ (โอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างบ่อย – ผลกระทบรุนแรง) ปณท อันตรายและต้องเฝ้าระวัง

ดังนั้น ปณท จึงได้กำหนดแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นมาตรการตอบสนองความเสี่ยงเพิ่มเติมเพื่อลดความเสี่ยง (Treat หรือ Reduce) ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง (กม. กง. กบ. บช. และ งป.) ร่วมกันพิจารณากำหนดมาตรการบริหารความเสี่ยงเพิ่มเติมจากมาตรการควบคุมภายในที่มีอยู่เดิม โดยกำหนด **แนวทางปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง** เพื่อให้หน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพิ่มความระมัดระวังและดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ คำสั่ง และ บันทึกสั่งการ อย่างเคร่งครัดก่อนการเบิกจ่ายเงินทุกครั้ง

โดยกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตกระบวนการ “เบิกจ่ายเงินค่ารับรอง” เพิ่มเติมแจ้งเวียนให้ผู้ปฏิบัติงานรับทราบและถือปฏิบัติ มีสาระสำคัญตาม บันทึกที่ ปณท กม.(วง)/๑๒ ลว. ๑๐ เม.ย. ๒๕๖๓ เรื่อง **แนวทางปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง** โดยเน้นย้ำในประเด็นสำคัญในการการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง ดังนี้

- การรับรองที่จะเบิกจ่ายเงินค่ารับรองตามระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้นั้น จะต้องเป็นกรณีที่หน่วยงานหรือที่ทำการได้รับรองลูกค้าหรือบุคคลภายนอกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเท่านั้น และห้ามมิให้เบิกจ่ายเงินค่ารับรองพนักงานหรือลูกจ้างด้วยตนเอง

- ผู้ที่ทำหน้าที่รับรองหรือได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับรองลูกค้าหรือบุคคลภายนอกดำเนินการรับรองไปก่อนได้ แล้วให้ผู้นั้นรับรายงานขอความเห็นชอบ ตามแบบขอความเห็นชอบเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง **พร้อมด้วยหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการรับรองนั้นเสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติภายใน ๕ วันทำการ** เมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติให้ความเห็นชอบแล้วให้ถือว่ารายงานขอความเห็นชอบดังกล่าวเป็นหลักฐานโดยการตรวจรับโดยอนุโลม
 - เนื่องจากเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินค่ารับรองถือเป็นหลักฐานที่สำคัญหากตรวจพบว่ามีการจัดทำเอกสารหลักฐานเบิกจ่ายเงินค่ารับรองอันเป็นเท็จ ปณท จะลงโทษทางวินัยและพิจารณาคดีตามกฎหมาย
- ทั้งนี้ ปณท ได้ดำเนินกิจกรรมการติดตามผลตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต สรุปได้ ดังนี้

ตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต ภายหลังดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยง	ค่าระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมที่มีอยู่ และมาตรการควบคุมเพิ่มเติมตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ค่าระดับความเสี่ยงคงเหลือ
อาจมีการจัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินค่ารับรองไม่ปรากฏหลักฐานหรือเอกสารประกอบการเบิกจ่าย เช่น ค่ารับรองไม่ปรากฏหลักฐานว่ารับรองลูกค้าหรือบุคคลภายนอกรายใด ทำให้การอนุมัติเบิกจ่ายฯ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบ ส่งผลให้ ปณท สูญเสียค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดประโยชน์และสูญเสียงบประมาณ	๔x๓=๑๕ 	๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๒) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยภาษีเงินได้ ๒. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ ๓. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ ๒๖๐ ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๐) ๔. บันทึกที่ ปณท กง.(วง)/๘๓๖๘ ลว.๙ ก.ย. ๒๕๕๘ เรื่อง ขอความร่วมมือในการตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงิน มาตรการควบคุมเพิ่มเติม บันทึกที่ ปณท กม.(วม)/๑๒ ลว. ๑๐ เม.ย. ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง	✓		๑x๑=๑

โดยหลังจากการกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ในการปฏิบัติงานกระบวนการ “เบิกจ่ายเงินค่ารับรอง” จากการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในเป็นรายครั้ง (Separate Evaluation) พบว่า ในขั้นตอนการเบิกจ่ายหลักฐานหรือเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง ความเสี่ยงการทุจริต : อาจไม่ปรากฏหลักฐาน/เอกสาร การเบิกจ่าย เงินค่ารับรอง เช่น หลักฐานว่ารับรองลูกค้า หรือบุคคลภายนอกรายใด ทำให้การอนุมัติ เบิกจ่ายฯ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ส่งผลให้ ปณท สูญเสียงบประมาณ มีค่าระดับความเสี่ยงต่ำ (ตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต ภายหลังดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต) พบว่าไม่มีเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายเงินค่ารับรอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปณท ได้ดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตโดยมีมาตรการควบคุมภายใน ในเรื่องดังกล่าวอย่างเพียงพอและเหมาะสมในการปฏิบัติงาน แต่อย่างไรก็ดี ปณท จะได้ติดตามและบริหารความเสี่ยงการทุจริตอย่างสม่ำเสมอ อันเป็นการสร้างความมั่นใจหรือความเชื่อมั่นในการดำเนินงานอย่างสมเหตุสมผลแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรว่า ปณท จะป้องกันการทุจริตเชิงรุกเพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประทุพติมิชอบในองค์กรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องต่อไป

THAILAND POST

THAILAND POST
ไปรษณีย์ไทย

www.thailandpost.co.th